

ÅRSREDOVISNING

2023

PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR
I STRÄNGNÄS STIFT

Organisationsnummer
817605-7688

Förvaltningsberättelse

Stiftsstyrelsen i Strängnäs stift får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023 avseende Prästlönetillgångar i Strängnäs stift, organisationsnummer 817605-7688, med säte i Strängnäs kommun.

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarnas historik

De av Svenska kyrkan förvaltade prästlönetillgångarna består av prästlönefastigheter och prästlönefonder, det vill säga jord, skog och fondmedel. De har tillkommit genom arv, donationer och förvärv. Syftet var att avkastningen skulle användas för att avlöna församlingens präster och att de skulle få någonstans att bo. Numera går hälften av avkastningen direkt till de församlingar som ursprungligen förvaltade fastigheterna och fondkapitalet och den andra hälften till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Andelstalen fastställdes år 1995 och förändras inte av strukturförändringar eller av köp och försäljningar av prästlönefastigheter.

Prästlönetillgångarnas rättsliga ställning

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftsliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas såsom självständiga rättssubjekt. Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska ägas av dessa rättssubjekt.

Prästlönetillgångarna är till sin karaktär snarlika avkastningsstiftelser. Stiftelselagen är dock inte tillämplig. Att endast avkastningen får användas för ändamålet ska garantera att den förmögenhet som prästlönetillgångarna utgör inte äventyras. Kapitalvärdeskyddet för prästlönefonden kommer i uttryck i kyrkoordningens krav på årlig värdesäkring och prästlönefastighetskapitalet är i sig värdeskyddat utifrån antagandet att fastighetspriserna över tiden följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Prästlönetillgångarna är inte skattskyldiga för kapitalinkomster. Kapitalförluster blir i enlighet med detta inte avdragsgilla.

Förvaltningsuppdraget

Prästlönetillgångar ska förvaltas av Svenska kyrkan med ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Kyrkoordningen föreskriver att prästlönetillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Förvaltningen ska ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Natur- och kulturmiljövårdens intressen ska beaktas i skälig omfattning.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag till stiftet. I Strängnäs stift har stiftsfullmäktige fattat beslut om att förvaltningen ska handhas av ett utskott under stiftsstyrelsen, egendomsutskottet. Egendomsutskottet, som är ett beslutande utskott med långtgående delegation, har under 2023 bestått av sju ledamöter och lika många ersättare.

Enligt stiftspastoralen för Strängnäs stift ska förvaltningen av prästlönetillgångarna ske på ett sådant sätt att församlingarna får bästa möjliga hållbara avkastning, med hänsyn tagen till ekonomisk, ekologisk, social, andlig och kulturarvmässig hållbarhet. En jämn avkastning eftersträvas.

Kyrkostyrelsen kallar årligen företrädare för stiftet till ett samrådsmöte om förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Verksamheten har under året varit organiserad delvis som en beställarfunktion, främst vad avser skog och fond, samt bedrivits med egen operativ personal avseende verksamhetsdelen jord. Arbetet utförs av egendomsförvaltaren, en handläggare samt en administratör som är anställda av Strängnäs stift. Förvaltningen köper även till viss del in tjänster för att förstärka ekonomifunktionen. Förvaltningstjänsten för verksamhetsområde skog köps för närvarande in av Häradskog i Örebro AB.

Förvaltda areal

Prästlönefastigheterna i Strängnäs stift är fördelade på 109 stycken fastigheter.

Skogsmark	14 279 ha (varav ca 8 % är avsatta för naturvårdsändamål och 5% avsatt att brukas med alternativa skötselmetoder)
Jordbruksmark	2 430 ha
Övrig mark	1 761 ha (skogsimpediment, vägar med mera)

Finansiella placeringar

Förvaltningens riktlinjer för placering av prästlönefonden, kapitalförvaltningen inom Prästlönetillgångar i Strängnäs stift, styrs av ett av stiftsstyrelsen fastställt placeringsreglemente. En genomlysning av placeringsreglementet gjordes under 2023. Mot bakgrund av den revidering som gjordes under 2022, avseende främst räntedelen, beslutades att lämna fastställt placeringsreglemente utan åtgärd. Portföljen ska förvaltas utifrån Prästlönetillgångar i Strängnäs stifts uppställda mål samtidigt som en kostnadseffektiv lösning eftersträvas. Portföljen ska i första hand vara indexnära och följa Svenska kyrkans nationella nivåns placeringsanvisningar för etik och hållbarhet.

Resultat och ställning

Belopp inom parentes avser föregående år.

Prästlönefonden och prästlönefastigheterna utgör grunden för verksamhetens resultat. Årets resultat från Prästlönetillgångar i Strängnäs stift uppgår till 100,1 Mkr, (129,1 Mkr) varav 33,8 Mkr (-5,1 Mkr) är disponibla för utdelning. Årets disponibla resultat är årets resultat reducerat med prästlönefondens värdesäkring och realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar. Dessa båda avsättningar förs till det bundna prästlönefondskapitalet i syfte att hålla prästlönetillgångarna värdesäkrade.

Resultat från de olika rörelsegrenarna

Jordbruks- och skogsförvaltningens rörelseresultat innehåller inte realisationsresultaten från fastighetsförsäljningar då dessa inte påverkar det utdelningsbara resultatet.

Jord

Resultat 2023	Budget 2023	Resultat 2022	Resultat 2021
2,183 Mkr	1,015 Mkr	2,124 Mkr	2,368 Mkr

Avvikelsen mellan budget och resultat beror till största delen på ökade intäkter.

Skog

Resultat 2023	Budget 2023	Resultat 2022	Resultat 2021
31,221 Mkr	19,664 Mkr	18,705 Mkr	8,210 Mkr

Avvikelsen mellan budget och resultat beror på större avverkad volym med bättre intäkter samt lägre kostnader för avverkning och skogsvård.

Fond

Resultat 2023	Budget 2023	Resultat 2022	Resultat 2021
21,426 Mkr	13,668 Mkr	19,771 Mkr	19,839 Mkr

Avvikelsen mot budget består av ökade räntor och ökad utdelning.

Flerårsöversikt (i Mkr)

	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	122,5	155,8	62,7	103,5	123,2
- varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	47,3	89,5	12,6	52,4	14,9
Årets resultat	100,1	129,1	42,6	77,9	101,3
Disponibelt resultat	33,8	-5,1	15,7	24,8	79,2
Förslag till utdelning	20,0	20,0	20,0	30,0	20,0
Balansomslutning per bokslutsdag	1 117,1	1 032,8	921,2	906,3	844,6

Nyckeltal

Vinstmarginal skog (%)	67,83	48,45	36,08	29,94	39,88
Vinstmarginal jord (%)	42,03	39,96	52,11	47,10	45,20

Direktavkastning

Direktavkastning, skog (%)	2,24	1,44	0,64	0,79	1,11
Direktavkastning, jord (%)	0,92	1,00	1,13	1,02	1,12
Direktavkastning, fond (%)	3,88	3,51	4,03	3,26	1,80
Direktavkastning förvaltade tillgångar	2,50	1,92	1,51	1,40	1,29

Totalavkastning

Totalavkastning, skog (%)	16,80	4,75	0,79	33,61	2,45
Totalavkastning, jord (%)	35,41	19,42	5,07	25,70	2,92
Totalavkastning, fond (%)	10,91	-8,97	19,98	3,42	16,68
Totalavkastning förvaltade tillgångar	17,56	2,94	5,88	25,44	6,06

Marknadsvärden förvaltade tillgångar (1)

Skog	1 502	1 309	1 322	1 329	997
Jord	305	245	248	252	213
Fond	602	551	531	454	401
Summa marknadsvärde	2 409	2 102	2 101	2 035	1 611

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

1) Schabloniserade marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet *1,33.

I de nyckeltal som presenteras ovan beräknas direktavkastning och totalavkastning på det marknadsvärde för skog och jord som beräknats enligt KRED:s riktlinjer 1,33 * taxeringsvärdet. Marknadsvärdet uppgår enligt denna beräkning till ca 1,8 mdr varav 1,5 mdr för skog och 0,3 mdr för jord. Om värdet baseras på den fastighetsvärdering som togs fram inför Prästlönetillgångarnas skatteplikt 2010, justerat för prisändringar på fastighetsmarknaden fram till årsskiftet indikerar det ett marknadsvärde på ca 2,3 mdr varav 1,8 mdr för skog och 0,5 mdr för jord. Därutöver värderas mark som säljs av juridisk person ofta högre. Det verkliga marknadsvärdet kan därigenom antas vara väsentligt högre än de 1,8 mdr som anges i flerårsöversikten.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Prästlönetillgångar i Strängnäs stift arbetar sedan lång tid tillbaka med att rationalisera fastighetsinnehavet. Under 2023 har det getts flera möjligheter till förvärv av skogsfastigheter i linje med denna målsättning. Det har även skett en del bytesaffärer som också går i linje med rationaliseringen. En större fastighet med företrädesvis åkermark har sålts.

Inflationen har sjunkit från de höga nivåerna 2022 men är fortsatt högre än Riksbankens mål

En investering inom räntedelen av prästlönefonden har avyttrats då förändringar i innehavet inte längre klarade de hållbarhets- och etiska krav som Svenska kyrkan ställer. En ny upphandling av motsvarande investering kommer att ske under 2024.

Som ett led i klimatarbetet har Prästlönetillgångar i Strängnäs stifts fastighetsinnehav inventerats för att identifiera lämpliga fastigheter att etablera solcellsparker på, fyra fastigheter har valts ut för vidare utredning.

Egendomsutskottet har beslutat att avsätta fastigheten Eskilstuna Vidökna 1:1, ca 450 ha produktiv skogsmark, som ett demonstrationsområde för alternativa skogsskötselmetoder. Det är ett led i ett gemensamt miljömål för samtliga prästlönetillgångar.

Svenska kyrkans skogsutredning har påbörjats under verksamhetsåret och ett besök av utredaren genomfördes under hösten.

Den 23 november 2023 drabbades Trossamfundet Svenska kyrkan av följderna av en så kallad ransomware-attack. Angreppet var omfattande och berörde hela Svenska kyrkan. Angreppet medförde att trossamfundet stängde ner samtliga servrar för att förhindra att angriparen fick tillgång till känslig information, vilket i olika utsträckning påverkade all verksamhet inom hela Svenska kyrkan, inklusive Prästlönetillgångar i Strängnäs stift. Därefter har ett samordnat systematiskt arbete skett för att säkerställa att Svenska kyrkans servrar och datorer inte innehåller skadlig kod och att återstarta de genomgångna serverna och systemen.

I Prästlönetillgångar i Strängnäs stift har mycket av arbetet har varit fokuserat på att kunna bedriva ordinarie verksamhet utan det digitala stödet. Prästlönetillgångar i Strängnäs stift har inte drabbats av några betydande ekonomiska skador. Ekonomisk skada är i huvudsak begränsad till kostnader kopplade till förseningsavgifter och dröjsmålsräntor då det inte funnits ett fungerade flöde för fakturahanteringen. Även vissa ökade personalkostnader förekommer för att hantera administration utan det normala datatekniska stödet.

Arbete pågår dels på den nationella nivån inom Trossamfundet för att minska riskerna för att denna situation ska uppstå igen, dels inom Prästlönetillgångar i Strängnäs stift med att skapa lokala rutiner för ökad krisberedskap om motsvarande situation skulle uppstå igen.

Jord

Inom verksamhetsområdet jord bedrivs verksamheten med inhyrd personal från Strängnäs stift. Arbetet består till stor del av att förvalta de nyttjanderättsavtal som finns och att arbeta med nytecknande av avtal, omförhandling av avtal, syner och avräkningar. Som fastighetsägare hanterar Prästlönetillgångar i Strängnäs stift en mängd ärenden som exempelvis köp- och försäljningar, lantmåteriförrättningar, olika intrång och alla former av myndighetskontakter.

Växtodlingsåret 2023 kommer för många verksamma lantbrukare gå till historien. Året inleddes med torka och avslutades med stora mängder regn. Vissa delar av Närke har varit särskilt hårt drabbade med stora vattenmängder och stora arealer ståendes under vatten. Skördeförhållandena har generellt varit mycket svåra. Trots detta har samtliga arrendeavgifter reglerats och arrendeförhandlingar har genomförts med planerade höjningar.

Det underhåll som har genomförts har bland annat varit omläggning av ett tak på ett fritidshus och ombyggnation av ett badrum. I Svenska kyrkans färdplan för klimatet ska fossila energilösningar fasas ut. Som ett led i detta har en oljepanna i en arrendatorsbostad bytts ut mot bergvärme.

Två utbildningstillfällen har genomförts för Prästlönetillgångarnas jordbruksarrendatorer med temat ”Vatten i jordbrukslandskapet”, deltog gjorde även ett par ledamöter ifrån egendomsutskottet. Utbildningarna är ett led i klimatarbetet.

Skog

Prästlönetillgångar i Strängnäs stift är en beställarorganisation när det gäller verksamhetsområde skog. Förvaltningstjänsten tillhandahålls av Häradskog i Örebro AB, där fyra skogvaktare hanterar den produktiva arealen. Förvaltningsavtalet med Häradskog i Örebro AB som tidigare sagts upp till utgången av verksamhetsåret 2023, förlängdes under 2023 i avvaktan på de beslut kring Svenska kyrkans skogsförvaltning som kan komma.

År 2023 blev ett år med god konjunktur i skogen samtidigt som övriga delar av samhället upplevde en inbromsning i ekonomin.

Många delar i vårt samhälle har under året varit fortsatt starkt påverkat av kriget mellan Ryssland och Ukraina. Inflationen driven av bland annat ökade energipriser steg kraftigt och för att hantera detta har Riksbanken i snabb takt höjt styrräntan för att bromsa ekonomin. Byggindustrin har i stor omfattning påverkats vilket i sin tur har påverkat sågverken som har haft en relativt svag marknad under 2023. I slutet av året började en försiktig återhämtning på marknadssidan. Den svenska kronan har varit fortsatt svag under 2023, vilket i sin tur leder till en förstärkt konkurrenskraft för svensk skogsindustri.

Trots det sammantagna försvagade konjunkturläget för svensk skogsindustri har priserna på det virke som sålts varit rekordhögt under året. Förklaringen till detta finns i den brist på virke som råder i Sverige och hela Östersjömarknaden, till stor del drivet av Rysslands invasion av Ukraina. Samtidigt driver behovet av förnyelsebar energi på bristen av virke ytterligare och efterfrågan från värmeverk i vår geografi har varit stor. Priserna har framförallt stigit på timmer och avverkningsrätter under året, men även massavedspriset har stigit.

De totala avverkade volymerna uppgår till

	2023	2022
Föryngringsavverkning	85 444 m ³ sk	83 167 m ³ sk
Gallring	3 086 m ³ sk	4 279 m ³ sk
Fröträdsavverkning	2 430 m ³ sk	1 083 m ³ sk
Övrig avverkning	1 886 m ³ sk	2 298 m ³ sk
Summa avverkning och flis	92 846 m³sk	90 827 m³sk

Skadorna orsakade av granbarkborre minskade kraftigt under sommaren 2023. Den blöta och kalla avslutningen på sommaren gjorde att en andra svärmning uteblev vilket gjorde att skadorna sjönk avsevärt. Ett trendbrott kan konstateras från de största skadorna från 2021 och bedömningen är att skadorna fortsätter ner. Verksamheten under 2023 har dock till stor del handlat om att ta hand om granbarkborreskadad skog, då främst i Sörmland.

Tack vare det goda konjunkturläget har större areal slutavverkats. Det har därmed blivit en lägre areal gallring utförd vilket leder till ett ökat gallringsbehov nästkommande verksamhetsår. Under året har även stor del av verksamheten ägnats åt skogsvård för att komma i kapp efter åren med stora avverkningar av granbarkborreskadad skog. Røjningar är tillbaka på hög nivå och det har även byggts skogsbilvägar för att förbättra drivningsmöjligheterna vilket även är en åtgärd i vårt klimatarbete.

De höga viltstammarna inom de förvaltade fastigheterna leder till ett behov av att öka andelen tall i bestånden. Med anledning av detta efterbehandlas plantorna för att säkerställa en godkänd föryngring.

För att få perspektiv på hur Prästlönetillgångar i Strängnäs stifts skogsbruk har påverkat klimatet under 2023 har Skogforsk fortsatt med utredningen där klimateffekten av skogsbruket redovisas. I rapporten lyfts bland annat fram det faktum att högre tillväxt i skogen resulterar i att större mängd CO₂ kan lagras. En annan viktig faktor som redovisas i rapporten är substitutions-effekter, det vill säga att de produkter som kan tillverkas av det skördade virket kan ersätta till exempel betong, stål, plast och fossila bränslen som har större negativ klimatpåverkan. Prästlönetillgångar i Strängnäs stifts skogsbruk har under året resulterat i fossila utsläpp på ca 633 ton CO₂ men har genom den årliga tillväxten bundit 141 000 ton CO₂ och skogen *lagrar nu* 8,3 miljoner ton koldioxid. Dessutom har de virkesprodukter som försålts under 2023, lett till att utsläppen av fossil koldioxid minskat med 83 000 ton genom substitutionseffekter.

Prästlönetillgångarna i Strängnäs stift är sedan 2001 certifierade enligt FSC®. Förutom den generella naturhänsynen som tas i den dagliga skogsbruksverksamheten har 1 140 ha produktiv skogsmark avsatts med hänsyn till naturvård vilket motsvarar cirka 8 %. Dessutom är 715 ha (ca 5 %) avsatt till att brukas med alternativa skötselmetoder, till exempel kontinuitetsskogsbruk. Skogscertifieringen innebär att förvaltningen har ett långsiktigt perspektiv med syfte att bedriva ett ekonomiskt livskraftigt, miljöanpassat och socialt ansvarstagande skogsbruk. För att samordna arbetet med att upprätthålla certifieringen av svenska kyrkans prästlönetillgångar har den ideella föreningen *Stiftens egendomsförvaltnings förening* (STEF) bildats. Föreningens uppgift är att säkerställa medlemmarnas certifiering av respektive skogsbruk enligt FSC® (Forest Stewardship Council®, licensnummer SKSC: FSC-C014110) och PEFC™ (Programme for the Endorsement of Forest Certification) samt att erbjuda församlingsskogar PEFC™ certifiering. Som paraplyorganisation för gruppcertifikat enligt PEFC är föreningens ledningssystem certifierat i enlighet med ISO 14001, och arbetssätten inom ramen för detta tillämpas inom hela föreningen.

Fond

Prästlönetillgångar i Strängnäs stift är även en beställarorganisation när det gäller verksamhetsområde fond. En konsulttjänst av EWISENS, tidigare COIN, som heter ”Strategisk partner” köps in, tjänsten är ett heltäckande stöd innefattande strategi, investering och uppföljning. Under året har EWISENS bl a genomfört två utbildningar kring kapitalförvaltning, en med egendomsutskottet samt en där även stiftsstyrelsen var inbjuden.

Verksamhetsåret 2023 blev ett återhämtningens år för både aktier och räntepapper som steg betydande i värde under framför allt det andra halvåret.

Året inleddes med flera osäkerhetsfaktorer kopplat till hög inflation och oförändrad geopolitisk oro med pågående krig i Ukraina. För att bromsa den höga inflationen har världens centralbanker höjt styrräntorna i en historisk snabb takt vilket avspeglades i stigande marknadsräntor och stor osäkerhet på de finansiella marknaderna. Inflationen sjönk under det andra halvåret och bidrog till ökad optimism och förväntningar om stundande räntesänkningar vilket fick marknadsräntorna att falla tillbaka och priserna på risktillgångar att stiga. Den geopolitiska situationen förvärrades dock ytterligare under det andra halvåret med Hamas attentat mot Israel och efterföljande våldsupptrappning i regionen. Effekterna på de finansiella marknaderna har än så länge varit ganska begränsade.

Kombinationen av en tilltagande riskaptit med stigande värden på aktier och förväntningar om stundande räntesänkningar med fallande räntor och stigande priser på obligationer var under det andra halvåret mycket gynnsamma förhållanden för prästlönefondens fördelning mellan aktier, räntor och alternativa placeringar.

Värdet på prästlönefondens tillgångar steg under året med drygt 13% vilket var strax över avkastningskravet på 3,5 % real avkastning per år. Aktieportföljen steg med knappt 17 % och ränteportföljen genererade under året en avkastning på drygt 7 %. Inom tillgångsslaget aktier hade globala aktier den starkaste utvecklingen på ca 18 % och inom tillgångsslaget räntebärande steg företagsobligationer investment grade med drygt 8 %. Portföljens alternativa investeringar steg med drygt 3 % under året.

Under året har investeringar skett i alternativa tillgångsslag samt en avyttring skett inom räntemandatet.

Finansiella instrument

Vid utgången av 2023 hade prästlönefondens noterade värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 453,5 (411,7 Mkr). Riktlinjerna för de finansiella instrumenten ses över regelbundet.

Framtida utveckling

Efter utmanande år för världsekonomin med extrema energipriser och stress i globala värdekedjor tas steg mot ökad stabilitet. Fallande inflation möjliggör lägre räntor, förbättrad ekonomi för hushållen med stabilare konsumtion och lägre kostnader för företagen. Detta skapar även utrymme för en mer aktiv finanspolitik. Trots tecken på stabilisering är världsekonomin fortfarande skör med risk för nya ekonomiska bakslag, särskilt om inflationens nedgång inte fortsätter som förväntat.

Konflikter och geopolitiska spänningar, såsom kriget i Ukraina, situationen i Gaza och spänningarna mellan Kina och Taiwan bidrar till global osäkerhet. Dessa konflikter kan få långsiktiga ekonomiska effekter och pekar mot en potentiell ny ekonomiskpolitisk världsordning.

2024 blir även ett rekordår för val med förväntade stora politiska och ekonomiska förändringar med presidentvalet i USA, val i Indien, Storbritannien och andra nyckelländer samt val till EU-parlamentet.

Prästlönefondens positionering för att långsiktigt ta vara på den globala tillväxten torde gynnas vid en tilltagande optimism och ekonomisk återhämtning och alternativportföljen som har byggts upp under en längre tid ger en god riskspridning och potentiellt skydd vid ökad turbulens.

Det gångna året har präglats av fortsatt oro på grund av konflikten i Ukraina samt extrema väderförhållanden för växtodling. I dagsläget har det inte påverkat arrendenivåerna.

Den av kyrkomötet beslutade utredningen av svenska kyrkans framtida skogsbruk kan komma att påverka det utdelningsbara resultatet framöver.

Mycket av politiken som berör oss skogsägare kommer från, och kommer fortsätta komma från, EU. Det är framför allt ett ambitiöst klimatarbete genom EU:s Green deal som kommer påverka oss på många sätt. En del i detta arbete, har vår regering under året förhandlat fram ny ambitionsnivå som heter "Fit-for-55" inom EU. Till stor del handlar det om att höja ambitionsnivån på klimatarbetet inom EU till 2030. Under året har frågan om tolkning av Artskyddsförordningen fortsatt skapa svåra situationer för oss som skogsägare. En osäkerhet finns i att alla kan rapportera en hotad art. Som skogsägare behöver vi ta ansvar för att utreda hur vi ska hantera den här arten. Det här skapar utrymme för missbruk av möjligheten att bidra till bra och effektiv naturvård. Dessutom är det orimligt att vi som skogsägare ska behöva stämma staten för att ha möjlighet till ersättning.

Det är svårt att bedöma vilken påverkan ovanstående kommer att få på skogsbruket och Prästlönetillgångar i Strängnäs stift. På sikt kommer sannolikt kraven på hållbarhetsanpassningar att öka och utbudet av virke att minska.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Förslag till vinstdisposition

Till stiftsfullmäktiges förfogande står följande vinstmedel (kronor):

Balanserade vinstmedel	26 375 559
Årets disponibla resultat	33 756 926
	60 132 485

Stiftsstyrelsen/Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till församlingar och pastorat utdela	10 000 000
Till Nationell nivå utdela	10 000 000
I ny räkning överföres	40 132 485
	60 132 485

Andelstal

<i>Församling/Pastorat</i>	<i>Andelar</i>	<i>Utdelning</i>	<i>Församling/Pastorat</i>	<i>Andelar</i>	<i>Utdelning</i>
Asker- Lännäs församling	1 238	123 800	Mellösa församling	991	99 100
Askersunds pastorat ¹⁾	9 011	901 100	Nyköpings församling	3 429	342 900
Bettna församling	3 959	395 900	Nynäshamns församling	3	300
Björkviks församling	1 559	155 900	Oxelösunds församling	30	3 000
Bodarne pastorat	970	97 000	Rönö församling	3 816	381 600
Daga församling	1 813	181 300	Salems församling	14	1 400
Dunker-Lilla Malma församling	2 639	263 900	Sköllersta församling	4 408	440 800
Eskilstuna pastorat ²⁾	3 142	314 200	Sorunda församling	2 761	276 100
Flen, Helgesta-Hyltinge församling	1 616	161 600	Stallarholmens församling	1 506	150 600
Frustuna församling	1 338	133 800	Stenkvista-Ärla församling	1 911	191 100
Grödinge församling	733	73 300	Stigtomta-Vrena församling	3 541	354 100
Hallsbergs församling	558	55 800	Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö	712	71 200
Hovsta pastorat ³⁾	4 499	449 900	Södertälje pastorat ⁴⁾	1 362	136 200
Husby-Rekarne o Näshulta pastorat	4 351	435 100	Torshälla församling	621	62 100
Hällby församling med Tumbo och Råby-Rekarne	1 183	118 300	Trosa församling	1 226	122 600
Hölö-Mörkö församling	2 606	260 600	Tunaberg församling	417	41 700
Järna-Vårdinge pastorat	1 868	186 800	Turinge-Taxinge församling	1 082	108 200
Kafjärdens församling	2 107	210 700	Tysslinge församling	613	61 300
Katrineholmsbygdens församling	5 253	525 300	Tystbergabygdens församling	2 969	296 900
Kiladalens församling	2 773	277 300	V Vingåker o Österåkers pastorat	2 948	294 800
Knista församling	1 142	114 200	Viby församling	748	74 800
Kumla pastorat	2 401	240 100	Vårfruberga-Härads församling	1 217	121 700
Kvismare församling	601	60 100	Åker-Länna församling	1 156	115 600
Mariefreds församling	858	85 800	Örebro pastorat	2 629	262 900
			Ösmo-Torö församling	1 672	167 200
	Andelar	100 000	Utdelning		10 000 000
¹⁾ Askersunds pastorat			³⁾ Hovsta pastorat		
Askersund	2 333		Axberg	2 420	
Hammar	4 057		Glanshammar	2 079	
Lerbäck -Snavlunda	2 621			4 499	
	9 011				
²⁾ Eskilstuna pastorat			⁴⁾ Södertälje pastorat		
Eskilstuna	1 553		Enhörna	929	
Västra Rekarne	1 589		Södertälje	433	
	3 142			1 362	

Prästlönetillgångarnas resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Resultaträkning	Not	2023-01-01	2022-01-01
Tkr		-2023-12-31	-2022-12-31
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3, 4	52 452	45 879
Intäkter prästlönefond	5	22 691	20 926
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		47 328	89 540
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete		0	-573
Summa rörelsens intäkter		122 471	155 772
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-9 730	-14 174
Kostnader för inhyrd personal	6	-2 889	-2 868
Övriga externa kostnader	7	-7 075	-7 990
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-620	-599
Summa rörelsens kostnader		-20 315	-25 631
Rörelseresultat	2	102 156	130 141
Resultat från finansiella investeringar	8		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1 185	917
Resultat efter finansiella poster		103 342	131 058
Skatt på årets resultat	9	-3 224	-1 946
Årets resultat		100 117	129 112

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

Årets resultat enligt resultaträkningen		100 117	129 112
Värdesäkring enligt KO 46:11		-19 033	-44 913
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde, enligt KO 46:10		-47 328	-89 344
Årets disponibla resultat		33 757	-5 145

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tkr			
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefastigheter	10	490 325	433 732
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	11	295	61
		490 620	433 793
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefondsmedel	12	547 524	537 756
		547 524	537 756
Summa anläggningstillgångar		1 038 144	971 549
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		142	383
Övriga fordringar		2 942	167
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	1 464	1 073
		4 548	1 623
<i>Kassa och bank</i>	14, 17	74 386	59 670
Summa omsättningstillgångar		78 934	61 293
SUMMA TILLGÅNGAR		1 117 078	1 032 842

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tkr			
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Prästlönefastighetskapital		490 325	433 732
Prästlönefondskapital		547 524	537 756
		1 037 849	971 488
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		26 376	51 521
Årets disponibla resultat		33 757	-5 145
		60 133	46 376
Summa eget kapital		1 097 982	1 017 864
Avsättningar			
	15		
Övriga avsättningar		6 091	5 965
Summa avsättningar		6 091	5 965
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		3 949	3 193
Leverantörsskulder		2 324	233
Aktuella skatteskulder		2 125	834
Övriga skulder		2 030	975
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	2 577	3 778
Summa kortfristiga skulder		13 005	9 013
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 117 078	1 032 842

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

Det egna kapitalet i prästlönetillgångarna är uppdelat i bundet kapital (sådant kapital som inte får användas för utdelning) och fritt eget kapital. Det i resultaträkningen redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning vilket beaktas vid redovisningen av det egna kapitalet enligt räkningen nedan.

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Prästlönefas-tighetskapital	Prästlöne-fondkapital	Balanserat resultat	Redovisat årsresultat	
Ingående eget kapital 2022-01-01	387 945	449 285	55 849	15 672	908 751
Omföring av föregående års resultat			15 672	-15 672	0
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf värde	46 386	-46 386			0
Omföring avskrivning byggnad	-599	599			0
Årets resultat				129 113	129 113
Omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		89 344		-89 344	0
Värdesäkring enligt KO 46:11		44 913		-44 913	0
Utdelning till församling/pastorat			-10 000		-10 000
Utdelning till nationell nivå			-10 000		-10 000
Utgående eget kapital 2022-12-31	433 732	537 756	51 521	-5 144	1 017 864
Ingående eget kapital 2023-01-01	433 732	537 756	51 521	-5 144	1 017 864
Omföring av föregående års resultat			-5 144	5 144	0
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokf värde	57 212	-57 212			0
Omföring avskrivning byggnad	-620	620			0
Årets resultat				100 117	100 117
Omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		47 328		-47 328	0
Värdesäkring enligt KO 46:11		19 033		-19 033	0
Utdelning till församling/pastorat			-10 000		-10 000
Utdelning till nationell nivå			-10 000		-10 000
Utgående eget kapital 2023-12-31	490 325	547 524	26 376	33 757	1 097 982

Som försäljning av prästlönefastighet räknas även allframtidupplåtelse av nyttjanderätt, servitut och annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång.

Kassaflödesanalys

Tkr

Not

2023-01-01
-2023-12-31

2022-01-01
-2022-12-31

Den löpande verksamheten

Rörelseresultat 102 156 130 141

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Av- och nedskrivningar 620 599

Ökning/minskning av avsättningar 126 825

Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar -46 370 -90 356

Erhållen ränta 1 185 917

Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet -1 934 -784

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet 55 784 41 342

Kassaflöde från förändring i rörelsekapital

Minskning/ökning av varulager 0 573

Minskning/ökning av kortfristiga fordringar -2 926 658

Ökning/minskning av kortfristiga skulder 2 702 890

Kassaflöde från den löpande verksamheten 55 561 43 463

Prästlönetillgångar

Prästlönefastigheter

Förvärv av prästlönefastigheter -59 338 -73 688

Försäljning av prästlönefastigheter 49 219 116 878

-10 119 43 190

Prästlönefondsmedel

Förvärv av värdepapper -51 448 -57 677

Försäljning av värdepapper 19 441 55 992

Ökning/minskning övriga medel 21 281 -85 971

-10 726 -87 656

Kassaflöde före utdelning

Utdelning till församlingar/pastorat och nationell nivå -20 000 -20 000

Årets kassaflöde 14 716 -21 003

Likvida medel vid årets början 59 670 80 672

Förändring inom likvida medel 14 716 -21 002

Likvida medel vid årets slut 74 386 59 670

17

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke:	i den period virket levererats till köparen
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp:	i den period virket inmätts
Rotposter:	vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter:	i den period uthyrningen avser
Ränteintäkter:	i enlighet med effektiv avkastning
Erhållen utdelning:	när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 bedömdes skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter vara oväsentlig. Anläggningstillgångarna delades därför inte upp i komponenter. Senare har materiella anläggningstillgångar med betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig införskaffats. Dessa redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjande period. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uträngas eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidssupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Vägar 10 år
Byggnader 20-50 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel - Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltningsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltningskostnader. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid på högst tre månader som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

	2023	2022
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog	58 542	82 888
Jord	41 238	51 959
Fond	22 691	20 926
	122 471	155 772
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	31 492	18 970
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	12 111	43 733
Avskrivning	-271	-265
Summa Skog	43 332	62 438
Jord (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	2 531	2 458
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	35 216	45 807
Avskrivning	-349	-334
Summa Jord	37 398	47 932
Fond (exkl. realisationsresultat)	22 383	18 956
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	-958	815
Summa Fond	21 426	19 771
Summa rörelseresultat	102 156	130 141
Varav realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	46 370	90 356
Varav avskrivningar	-620	-599

Not 3 Nettoomsättning prästlönefastigheter

	2023	2022
Intäkter skog		
Rotposter	23 423	1 752
Leveransvirke	18 623	34 192
Jaktarrenden	2 968	2 709
Övriga intäkter	1 417	1 074
	46 430	39 728
Intäkter jord		
Jordbruksarrenden	4 415	4 513
Övriga intäkter	1 607	1 639
	6 022	6 152
Nettoomsättning	52 452	45 879

Not 4 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2023	2022
Förfaller till betalning inom ett år	6 997	7 810
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	9 014	9 450
Förfaller till betalning senare än fem år	709	111
	16 719	17 371
Under perioden erhållna leasingavgifter	8 698	8 531

De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruks- och sidoarrenden samt jaktarrenden.

Not 5 Intäkter prästlönefond

	2023	2022
Utdelningar	18 497	16 817
Realisationsresultat vid försäljningar	-958	815
Räntor	5 151	3 293
	22 691	20 926

Not 6 Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 3,0 heltidstjänster (3,0 heltidstjänster).

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2023	2022
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	-98	-80
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-28	0
	-126	-80

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2023	2022
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	1 185	917
	1 185	917

Not 9 Skatt på näringsverksamhet

	2023	2022
Aktuell skatt	-3 224	-1 946
Skatt på årets resultat	-3 224	-1 946
Redovisat resultat i skattepliktig verksamhet före skatt	34 167	21 237
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (20.6%)	7 038	4 375
Ej avdragsgilla kostnader	1	1
Ej skattepliktiga intäkter	0	0
Skatteeffekt av ej bokförda avdragsgilla kostnader	-123	
Skatteeffekt av skillnad mellan skattemässig och bokföringsmässig avskrivning	-114	-126
Skatteeffekt av substansminsknings- och skogsavdrag	-3 577	-2 304
Redovisad skattekostnad	3 224	1 946

Not 10 Prästlönefastigheter

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	440 523	394 333
Inköp	58 865	73 574
Försäljningar/utrangeringar	-2 286	-27 534
Omklassificeringar	238	149
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	497 340	440 523
Ingående avskrivningar	-6 791	-6 388
Försäljningar/utrangeringar	395	196
Årets avskrivningar	-620	-599
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 016	-6 791
Utgående redovisat värde	490 325	433 732
Taxeringsvärden byggnader	35 032	34 111
Taxeringsvärden mark	1 323 937	1 134 740
	1 358 969	1 168 851

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden. Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

Not 11 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	61	96
Utgifter under året	472	114
Under året färdigställda tillgångar	-238	-149
Utgående redovisat värde	295	61

Pågående nyanläggningar avser vägar som beräknas vara färdigställd under 2024-2025.

Not 12 Prästlönefondsmedel

Innehav (tkr)	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Redovisat värde	Redov. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn. v. (föreg. år)
Långfristiga värdepappersinnehav						
Noterade aktier och aktiefonder	297 759	(297 759)	297 759	(297 759)	361 374	(324 505)
Noterade räntebärande värdepapper	101 330	(100 922)	101 330	(100 922)	92 152	(87 152)
Onoterade långfristiga placeringar	81 130	(71 006)	71 610	(40 968)		
Övriga placeringar	76 825	(98 107)	76 825	(98 107)		
Summa innehav	557 044	(567 794)	547 524	(537 756)	453 525	(411 658)
				2023-12-31	2022-12-31	
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav						
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden				567 794	479 323	
Investeringar under året				51 448	57 677	
Omklassificering				-21 281	85 971	
Försäljningar/avyttringar				-40 916	-55 177	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden				557 044	567 794	
Ingående ackumulerade nedskrivningar				-30 038	-30 038	
Försäljningar/avyttringar				20 518	0	
Utgående ackumulerade nedskrivningar				-9 520	-30 038	
Utgående redovisat värde				547 524	537 756	

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda försäkringspremier	479	209
Upplupna ränteintäkter	0	102
Övriga poster	985	762
	1 464	1 073

Not 14 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 47 410 tkr (56 454 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 15 Avsättningar

	2023-12-31	2022-12-31
Avsättning vid årets början	5 965	5 140
Nya avsättningar	4 371	4 125
Ianspråktaget belopp	-4 244	-3 300
Avsättning vid årets slut	6 091	5 965

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda arrendeintäkter	2 405	2 678
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	172	1 100
	2 577	3 778

Not 17 Likvida medel

	2023-12-31	2022-12-31
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	74 386	59 670
	74 386	59 670

Not 18 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Historiskt har krigsutbrott, naturkatastrofer och liknande händelser skapat en relativt kraftig men inte särskilt långvarig effekt av finansmarknaderna. Det är dock i skrivande stund högst oklart hur det osäkra geopolitiska läget utvecklas och vilka effekter det kan få på framtida avkastning från prästlönetillgångarna.

Strängnäs

Johan Dalman
Ordförande

Lars Johnsson
1:e vice ordförande

Tage Gripenstam
2:e vice ordförande

Christina Södling

Michael Wallbom

Jenny Thor

Eva Sohlborg

Kristina Wänblom

Birgitta Wrede

Jesper Nordström

Irma Sandgren

Vår revisionsberättelse har lämnats

Eva Andersson

Bert Eriksson

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Liliana Assi

Emma Karlsson
Auktoriserad revisor

Egendomsutskottet

Ledamöter

Tomas Fors, Ordförande
Arne Närström, vice ordförande
Christina Södling
Niklas Nilsson
Niclas Fournér Winghamre
Johan Schenström
Ann Brith Wiman

Ersättare

Jan-Olov Karlsson
Olof Björk
Lars G Linder
Erik Nilsson
Ewa Sohlborg
vakant
Lennart Ygstedt

Personal som arbetar med förvaltningen

Petra Odén, egendomsförvaltare, 0152-234 53, petra.oden@svenskakyrkan.se
Björn Eek, handläggare, 0152-234 09, bjorn.eek@svenskakyrkan.se
Jessica Horvat, administratör, 0152-237 78, jessica.horvat@svenskakyrkan.se
Stiftets skogar sköts på entreprenad av HäradSkog i Örebro AB.

Prästlönetillgångar i Strängnäs stift
Org.nr 817605-7688

Svenska kyrkan
STRÄNGNÄS STIFT
Box 84, 645 22 Strängnäs
Telefon 0152-234 00
www.svenskakyrkan.se/strangnasstift

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-05-07 20:00:17 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Emma Maria Elisabeth Karlsson

Datum

Emma M Karlsson
Director

Leveranskanal: E-post

PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR I STRÄNGNÄS STIFT 817605-7688 Sverige

Granskare

Erika Alatalo

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:40:34 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Johan Fredrik Dalman

Datum

Johan Dalman
Ordförande

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:51:54 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: LARS JOHNSSON

Datum

Lars Johnsson
Förste vice ordförande

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:41:08 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: TAGE GRIPENSTAM

Datum

Tage Gripenstam
Andre vice ordförande

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:47:01 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Ulla Christina Södling

Datum

Christina Södling

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 14:35:38 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: MICHAEL WALLBOM

Datum

Michael Wallbom

Leveranskanal: SMS

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:58:22 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: JENNY ANITA ELLINOR THOR

Datum

Jenny Thor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:51:04 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: EVA MARIANNE SOHLBORG

Datum

Eva Sohlborg

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:51:27 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Kristina Wänblom

Datum

Kristina Wänblom

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:42:58 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Birgitta Elisabet Wrede

Datum

Birgitta Wrede

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:49:16 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: JESPER NORDSTRÖM

Datum

Jesper Nordström

Leveranskanal: SMS

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-23 13:45:23 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Irma Elisabeth Hjelt-Sandgren

Datum

Irma Sandgren

Leveranskanal: E-post

EVA ANDERSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-05-07 09:07:50 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: EVA ANDERSSON

Datum

Eva Andersson

Leveranskanal: E-post

BERT ERIKSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-05-07 11:10:33 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: BERT SÖREN ERIKSSON

Datum

Bert Eriksson

Leveranskanal: E-post

LILIANA ASSI Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-25 19:01:55 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Liliana Assi

Datum

Liliana Assi

Leveranskanal: E-post